

FUNDAȚIA ACADEMIA CIVICĂ
MEMORIALUL VICTIMELOR COMUNISMULUI ȘI AL REZISTENȚEI
CENTRUL INTERNAȚIONAL DE STUDII ASUPRA COMUNISMULUI

România, București, Calea Moșilor nr. 132, etaj I, sector 2

Adresa poștală: București, 010343, Piața Amzei nr.13, CP 22-216

tel./fax +40 021 3125854, tel. +40 021 3129852, e-mail

acivica@memorialsighet.ro

www.memorialsighet.ro, www.comunismsvictims.info

Domnului **Adrian Curaj**
Ministrul Educației Naționale și Cercetării Științifice

PREȘEDINTE
Ana Blandiana

Scrisoare deschisă

DIRECTOR ȘTIINȚIFIC
Romulus Rusan

Stimate Domnule Ministru,

DIRECTOR EXECUTIV
Ioana Boca

Sunt ani de zile de când marii istorici ai țării își fac datoria ieșind în spațiul public pentru a atrage atenția și a protesta împotriva eliminării treptate a istoriei naționale din programele școlare, atât prin scăderea numărului orelor de istorie, cât și prin predarea ei integrată în istoria universală. Încearcă să se opună astfel unei *curricula* prin care se transmite elevilor nu capacitatea de rezistență, uneori eroică, a strămoșilor lor, care și-au păstrat identitatea în această vatră pe deasupra căreia se bat dintotdeauna munții în capete, ci dimpotrivă, lipsa noastră de importanță în concertul asurzitor al lumii, condiția de epigoni ai unei istorii atât de insignifiante încât abia dacă merită menționată. Și astfel se completează spălarea creierelor programată în comunism pentru crearea „omului nou”, omul fără memorie, care nu trebuie să știe nici de unde vine, nici cine a fost, ca să poată fi ușor manipulat și împins în direcția dorită. Faptul că această direcție s-a schimbat nu schimbă esența demersului, ci îl face mai înspăimântător.

SECRETAR ȘTIINȚIFIC
Virginia Ion

Timp de 18 ani am încercat prin Școala de Vară de la Sighet să contracaram, pe măsura puterilor noastre, acest proces de degradare intelectuală și de deznaționalizare. Cele câteva mii de adolescenți care au absolvit-o au ascultat mari istorici, sociologi, filozofi, români și străini (care uneori ne respectau mai mult decât ne respectam noi înșine), au pus întrebări și au primit răspunsuri, au petrecut ore și ore în Muzeul Memorial descoperind modele, mândria de a avea ce continua și datoria de a construi o punte intelectuală și morală peste hiatusul comunist. Memorialul se dovedea, așa cum ne-am dorit, un drum prin trecut spre viitor. E adevărat că, pe parcursul celor mai bine de trei lustri, atenția noastră îndreptată asupra elevilor numeroși care se prezentau la testul de admitere al școlii descoperirea cu tristețe o scădere îngrijorătoare a nivelului de cunoștințe dobândite în gimnaziu și în liceu, care făcea tot mai dificilă adaptarea la formatul Școlii de la Sighet.

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC

Thomas Blanton
N.S.Archives,
George Washington University,
Washington D.C.

Vladimir Bukovski
Cambridge

Stéphane Courtois
C.N.R.S., Paris

Dennis Deletant
London University

Pierre Hassner
Sciences Humaines, Paris

Helmut Müller-Enbergs
Oficiul Federal pentru
Studierea Arhivelor STASI, Berlin

Acad. Șerban Papacostea
București

Acad. Alexandru Zub
Institutul „A.D. Xenopol” Iași

În acești 18 ani ne-am adresat în mai multe rânduri Ministerului Educației încercând să convingem și să oprim degradarea. Ultimul dintre memorii a fost scris chiar de profesorii de Istorie din învățământul preuniversitar care au participat în iulie 2012 la a XV-a ediție a Școlii de Vară, memorii în care își prezentau nu numai îngrijorarea și revolta în fața degradării materiei de învățământ, ci și propunerile de profesioniști pentru remedierea situației (*atașez textul*) Răspunsul Ministerului anunța noi planuri de învățământ și planuri școlare. Între timp au mai fost introduse și perimate câteva.

Iar acum ne aflăm în fața unei noi reforme. De data aceasta radicală. Un moment pe care ne-aș fi fost în stare să mi-l imaginez nici în cea mai pesimistă dintre perspective, momentul în care problema Istoriei ca obiect de studiu în gimnaziu și liceu s-a rezolvat definitiv prin scoaterea lui din cărțile de școală. În manualele anilor următori vom căuta zadarnic istoria, înlocuită cu sintagma „Educației pentru societate” și amestecată cu alte câteva materii, dar rămânând tot cu o oră pe săptămână.

Cu câțiva ani în urmă, pe vremea când era comisar european, Dl Dacian Cioloș m-a impresionat prin îndelunga atenție cu care a vizitat expoziția dedicată Memorialului de la Sighet,

FUNDAȚIA ACADEMIA CIVICĂ
MEMORIALUL VICTIMELOR COMUNISMULUI ȘI AL REZISTENȚEI
CENTRUL INTERNAȚIONAL DE STUDII ASUPRA COMUNISMULUI

România, București, Calea Moșilor nr. 132, etaj I, sector 2

Adresa poștală: București, 010343, Piața Amzei nr.13, CP 22-216

tel./fax +40 021 3125854, tel. +40 021 3129852, e-mail

acivica@memorialsighet.ro

www.memorialsighet.ro, www.comunismsvictims.info

PREȘEDINTE
Ana Blandiana

DIRECTOR ȘTIINȚIFIC
Romulus Rusan

DIRECTOR EXECUTIV
Ioana Boca

SECRETAR ȘTIINȚIFIC
Virginia Ion

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC

Thomas Blanton
N.S. Archives,
George Washington University,
Washington D.C.

Vladimir Bukovski
Cambridge

Stéphane Courtois
C.N.R.S., Paris

Dennis Deletant
London University

Pierre Hassner
Sciences Humaines, Paris

Helmut Müller-Enbergs
Oficiul Federal pentru
Studiarea Arhivelor STASI, Berlin

Acad. Șerban Papacostea
București

Acad. Alexandru Zub
Institutul "A.D. Xenopol" Iași

deschisă în Parlamentul European de la Bruxelles în octombrie 2011. Era dovada unui interes intelectual și moral autentic și a unui respect pentru Istorie, nepotrivit cu această „reformă” incredibilă care își închipuie că este corectă politic.

De altfel într-un document al Consiliului Europei din 1997, intitulat chiar „Consiliul Europei și Istoria în școală” se spune: „Este legitim ca programa de istorie să fie considerată un mijloc de dezvoltare și menținere a unui sentiment de identitate națională”.

Și atunci, de unde vin și încotro vor să ne îndrepte acești câțiva consultanți, se pare că matematicieni, care propun ștergerea de pe pagina manualelor a *umanioarelor* (pentru că renunțarea la limba latină sau la gramatica limbii române constituie tot un atentat la Istorie). Ce îi îndreptățește, ce ideal le permite să ștergă trecutul din mintea generațiilor viitoare, scoțându-și în felul acesta propriul popor din istorie? În tradiția românească matematicienii erau mari intelectuali umaniști și chiar mari poeți (este destul să ne gândim la Dan Barbilian, Traian Lalescu, Octav Onicescu, Grigore Moisil, Solomon Marcus). Și atunci cine le dă dreptul să transforme matematica într-un rival favorizat al culturii umaniste, pregătind astfel viitorul post-cultural al unor mulțimi de roboți?

Dumnezeu m-a făcut să observ cu precădere partea plină a paharului, dacă există. Acum ea constă în speranța că, alături de impresionantele proteste ale Academiei Române și ale Facultăților de Istorie din București, Cluj și Iași, elitele și toți oamenii responsabili ai acestei țări se vor împotrivi și vor reuși să interzică această castrare a identității viitoarelor generații, dacă nu din patriotism, cel puțin din dragostea pentru copiii lor, care desprinși de memoria culturală a trecutului, se vor pierde fără sentimente și fără speranță în gaura neagră a unui viitor tot mai virtual, tot mai inuman.

Cu stimă,

Ana Blandiana

București, 15 februarie 2016